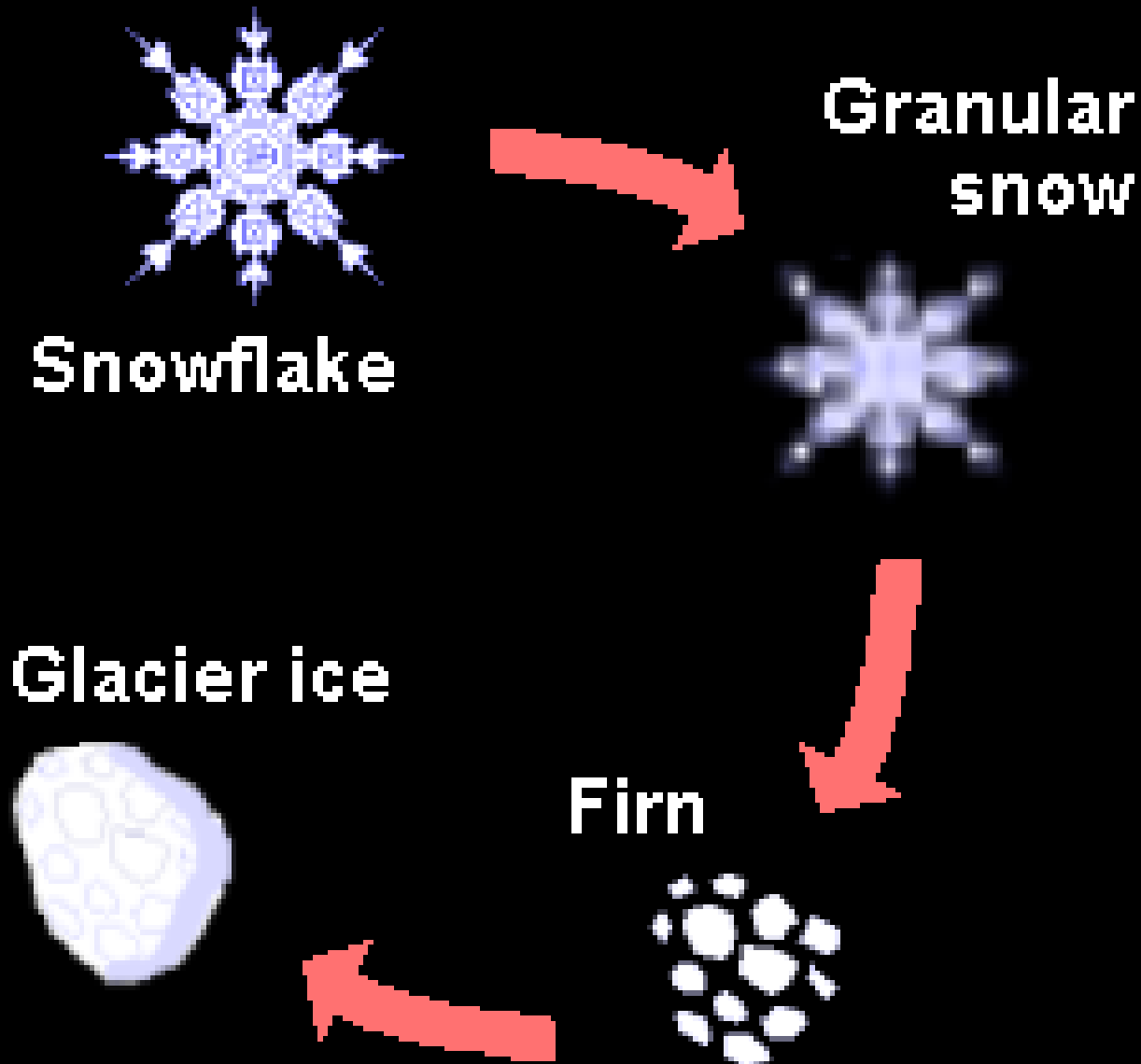




A jég felszínformálása

Glacier ice formation



hó



csonthó

(firn)



jég

Glaciális formák

```
graph TD; A[Glaciális formák] --> B[magashegységi]; A --> C[síksági];
```

magashegységi

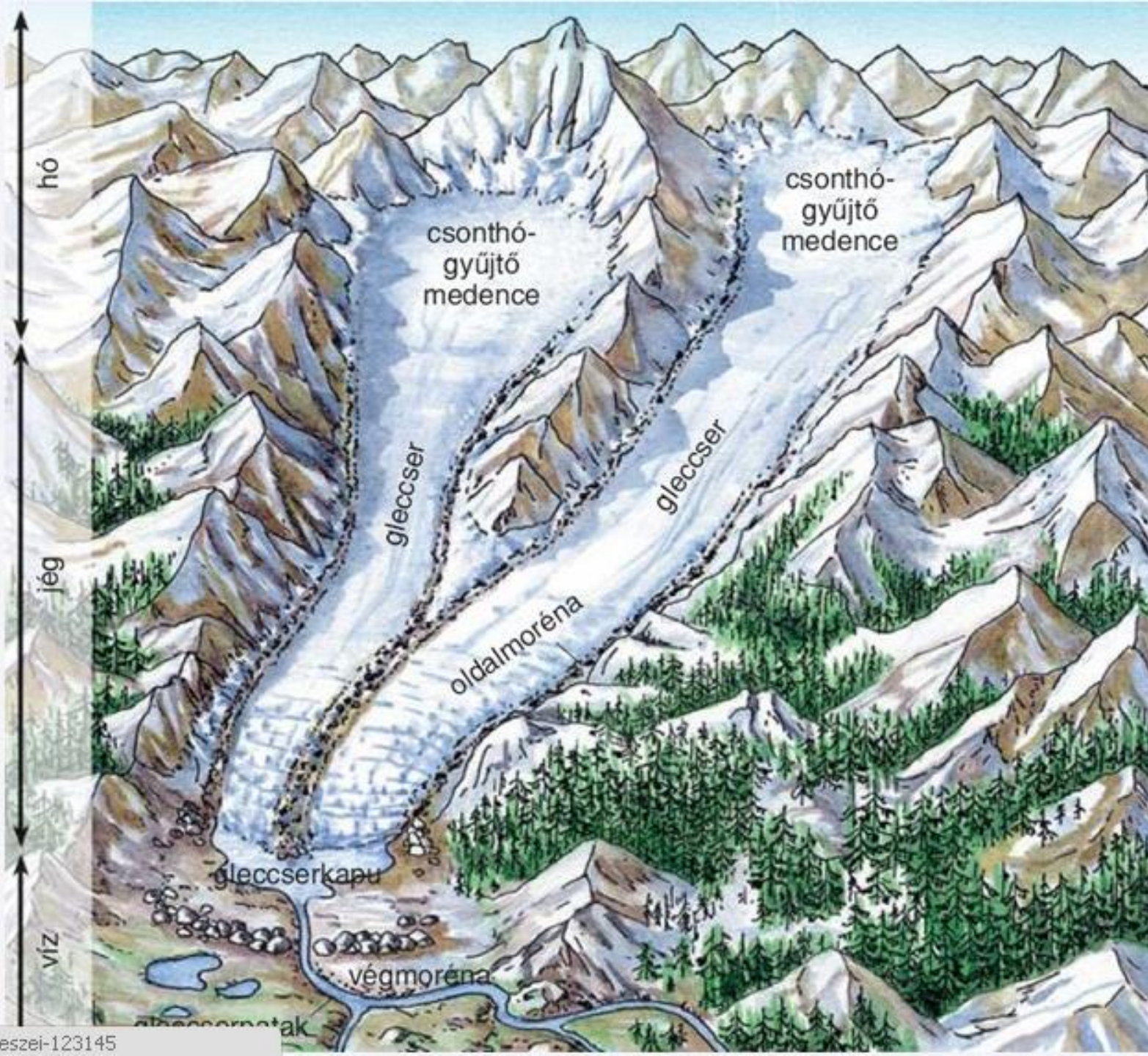
➤ **gleccser**

- ❖ *kárfülkék (kártó v. tengerszem)*
- ❖ *„U” alakú völgyek*
- ❖ *morénasáncok*
- ❖ *fjordok*

síksági

➤ **jégtakaró**

- ❖ *vásottsziklás felszín (tómedencék)*
- ❖ *morénasáncok*
- ❖ *vándorkövek*



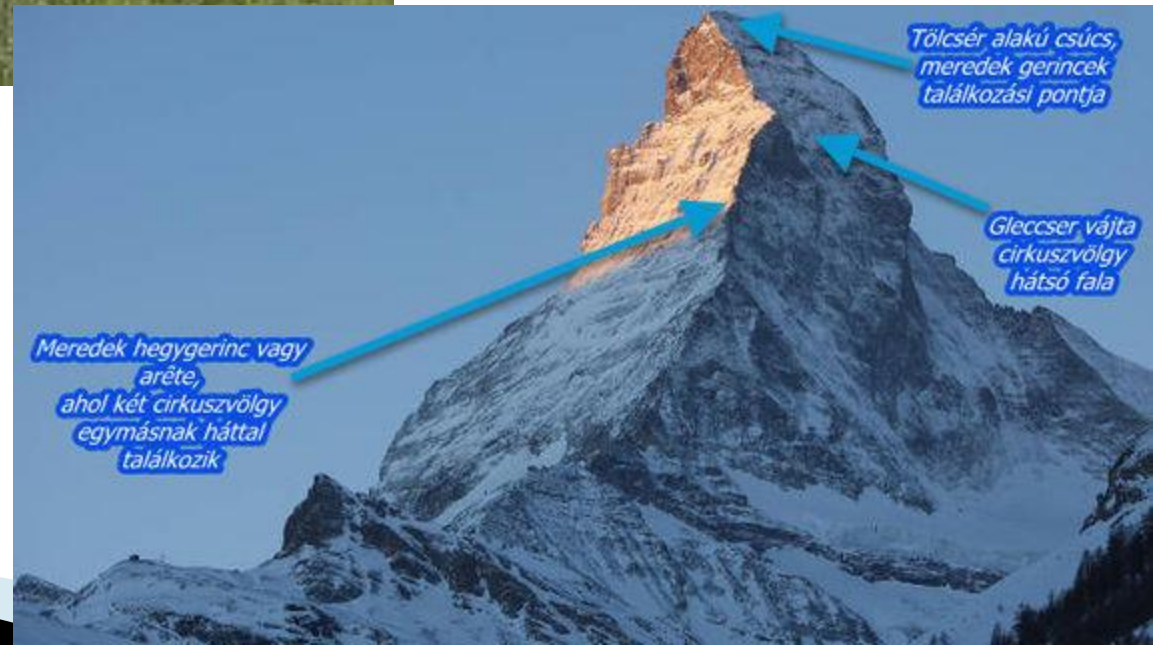


A. ábra: Cirkuszölgyek (nagy kárfülkék) és kárgerincek kialakulása az északi oldalán





MATTERHORN



*Tölcsér alakú csúcs,
meredek gerincek
találkozási pontja*

*Gleccser vájta
cirkuszvölgy
hátsó fala*

*Meredek hegygerinc vagy
arête,
ahol két cirkuszvölgy
egymásnak háttal
találkozik*

Moréna

➤ jég által szállított hordalék

Fajtái:

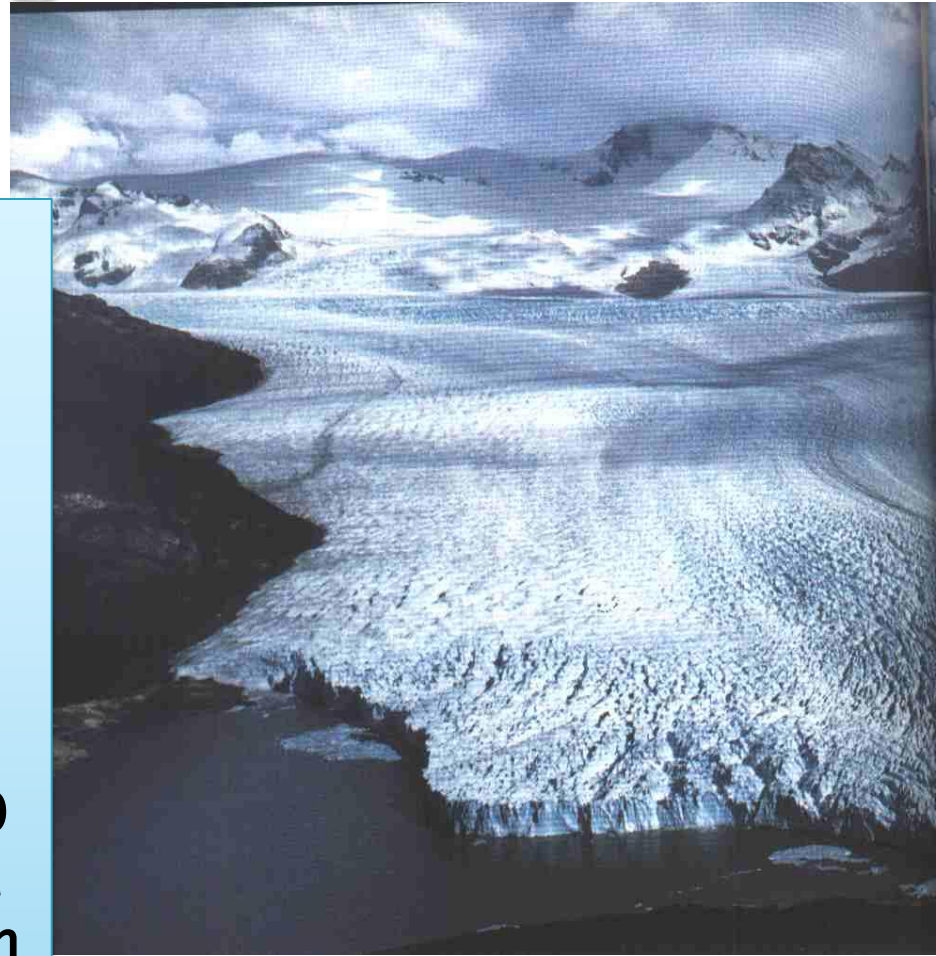
- fenékmoréna
- végmoréna
- oldalmoréna





Magashegységi glaciális formák

Egy év leforgása alatt a hóból ún. csontjég képződik. A csontjég-réteg további tömörödésével és vastagodásával jön létre a gleccser. Kb. 30 m-es jégvastagság szükséges ahhoz, hogy a jégtömeg egy lejtős területen a nehézségi erő és a saját tömegének hatására mozgásba kezdjen. A mozgás sebessége alacsony; alpesi gleccserek 30 és 150 m közötti utat tesznek meg évente, a Himalája gleccsereinél 500 és 1500 m közötti éves mozgást figyeltek meg. Viszonylag gyorsak a grönlandi gleccserek az évente megtett 3 és 10 km közötti

















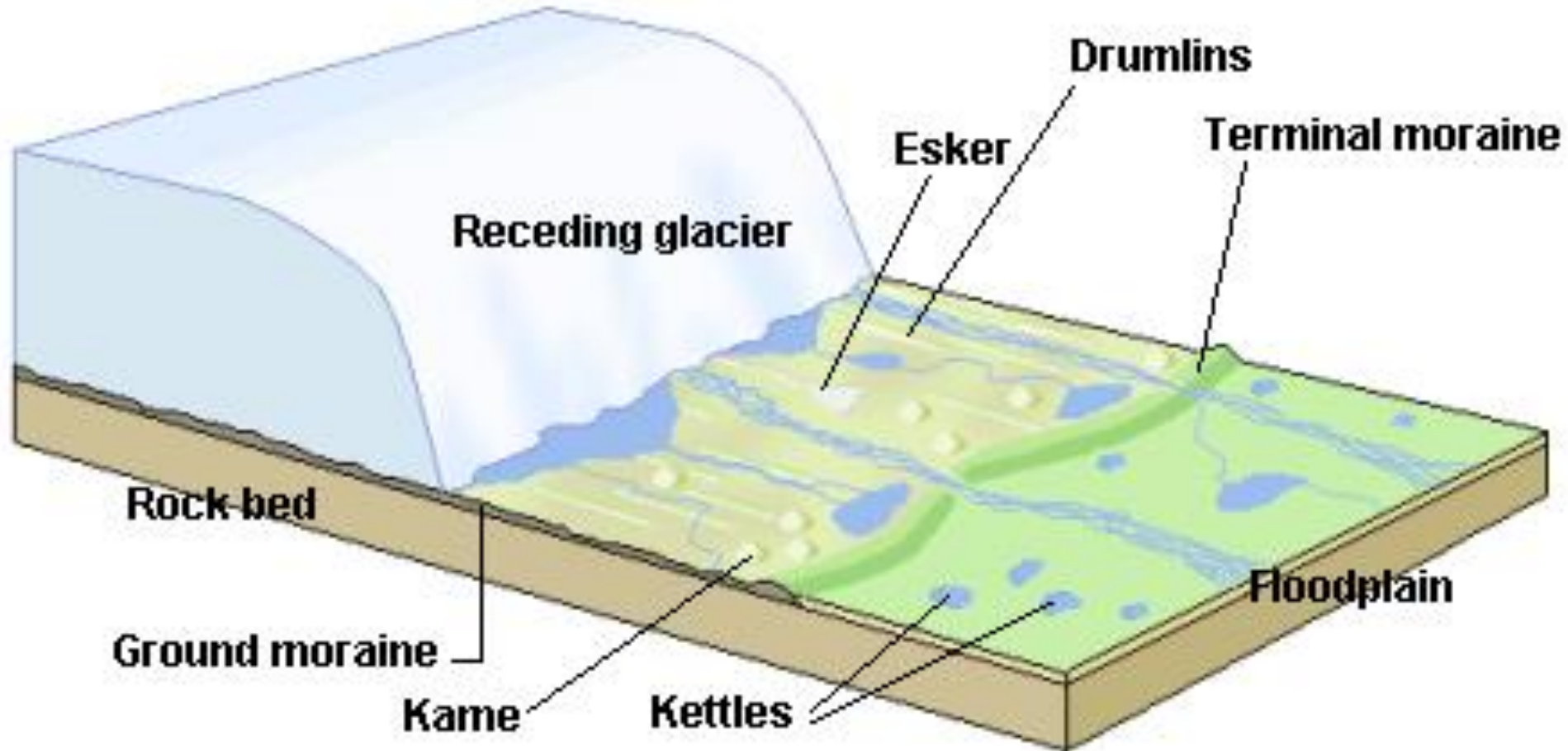


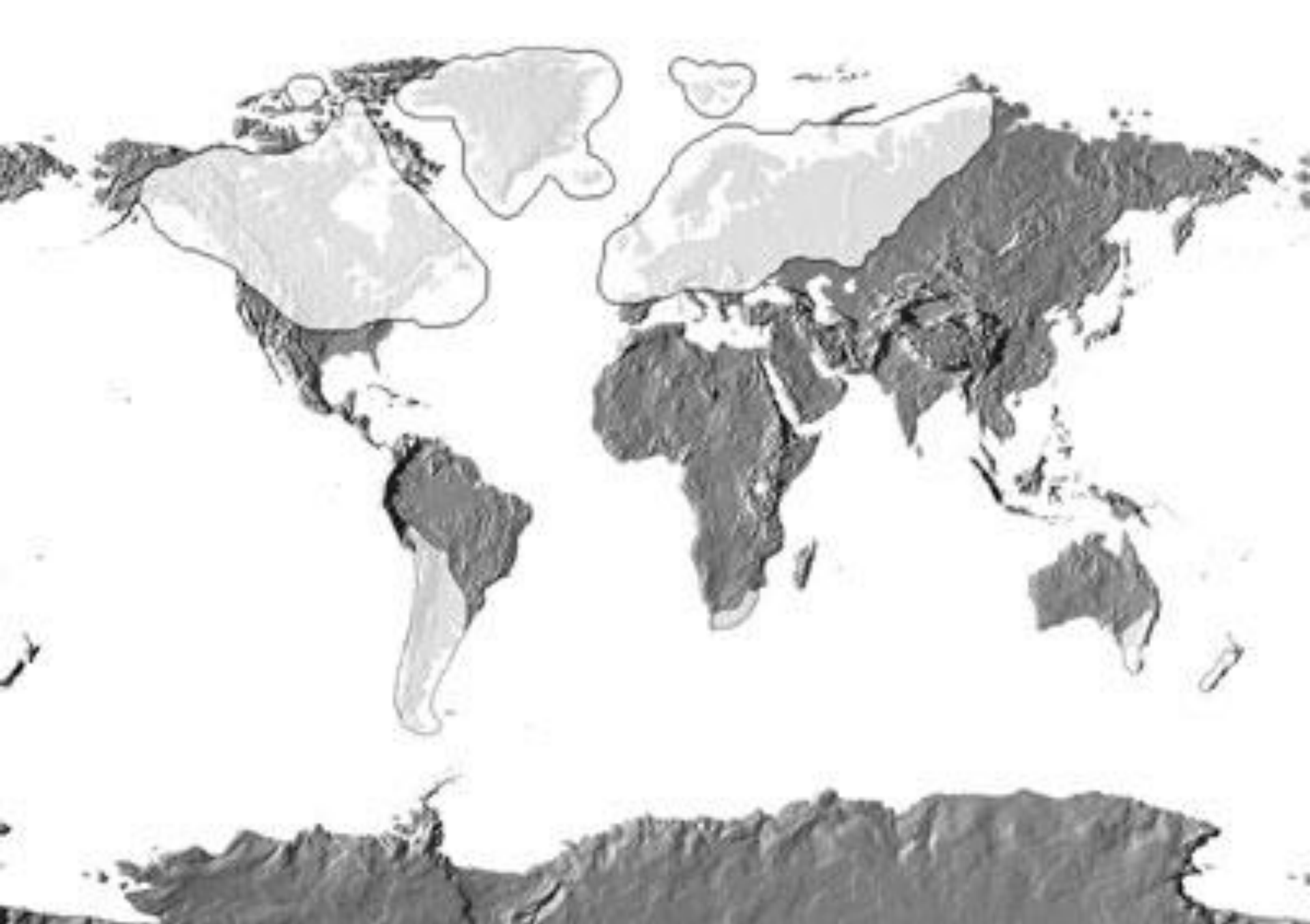






Síksági glaciális formák





A MOZGÓ JÉG FELSZÍNALAKÍTÓ MUNKÁJA

A jég jelentős és különleges felszínalakító tényező. Hatása jelenleg a szárazföldek felszínének kb. 10%-án érvényesül

A jégtakarók mai kiterjedése nagyjából 15 millió km². Ebből az **Antarktiszon** 13,5 millió km² (max. vastagsága 4270 m), **Grönlandon** 1,8 millió km² (max. vastagsága 3240 m) terül el. A kettő együtt a földrészek eljegesedett területének 97%-t, a Föld jegének 99%-t adja.

